

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Milana Procházky a soudkyň JUDr. Ing. Venduly Sochorové a Mgr. Ing. Veroniky Baroňové ve věci

žalobkyně: **TŘI PYRAMIDY s. r. o.**
sídlem Palackého 5001/1, Jihlava
zastoupena advokátkou JUDr. Alenou Prchalovou, Ph.D.
sídlem Husova 1288/25, Jihlava

proti
žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**
Masarykova 427/31, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 5. 2018, č. j. 25086/18/5100-41451-711439

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně dne 13. 9. 2017 podala tři žádosti o posečkáni daně (vyměřeného odvodu a penále) ve výši 24 480 000 Kč zaevidované pod č. j. 1499965/17, č. j. 149984/17 a č. j.

1561576/17. Finanční úřad pro kraj Vysočina rozhodnutími ze dne 27. 10. 2017, č. j. 1561695/17/2900-31471-7000147, č. j. 1561703/17/2900-31471-700148 a č. j. 1561684/17/2900-31471-700148, žádosti žalobkyně zamítl.

2. Odvolání žalobkyně žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl a potvrdil rozhodnutí správního orgánu I. stupně.

II. Obsah žaloby

3. Žalobkyně v podané žalobě namítala, že rozhodnutí žalovaného je v rozporu s právními předpisy, judikaturou i interní metodikou finanční správy.
4. Žádala o posečkání daně z důvodů uvedených v § 156 odst. 1 písm. a), c) a d) zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu. Neprodlená úhrada daně by ni znamenala vážnou újmu. Uvedenou částku neměla k dispozici, na bankovních účtech evidovala pouze provozní částku a ostatní jmění představovalo nehmotný majetek (patent a užitný vzor). S tímto majetkem žalobkyně nemohla nakládat z důvodu zajišťovacího příkazu na bankovní účet a z důvodu zástavního práva na movitý i nemovitý majetek. Byla nucena zastavit výrobní činnost. Jednalo se tak o skutečný zánik podnikatelské činnosti.
5. Neprodlená úhrada by vedla k zániku podnikání žalobkyně, přičemž výnos z ukončení podnikání by byl pravděpodobně nižší, než žalobkyní vytvořená daň v příštím zdaňovacím období. I v případě, že by mohla nakládat se svým majetkem, úhrada by pro ni znamenala prodej veškerého jmění, včetně hlavního produktu, kterým je patent na výrobu plastbetonové střešní tašky.
6. Vyměřený odvod není možné vybrat najednou. Správce daně vydal platební výměry, zajišťovací příkazy a následně zamítl žádost o posečkání daně. Měl tedy informace o tom, že celé jmění žalobkyně odpovídá předepsaným povinnostem, ale není prostor tyto povinnosti jednorázově splnit. Žalobkyně objektivně neměla možnost uhradit daňovou povinnost.
7. Postup správce daně je v rozporu se základními zásadami správy daní. Vybírání daně nemůže vést k likvidaci ekonomického subjektu. Žalovaný rovněž postupoval v rozporu s interními pokyny Generálního finančního ředitelství ze dne 8. 4. 2016, č. j. 11213/15/7100-40126-01155 a judikaturou Nejvyššího správního soudu (rozsudky ze dne 22. 4. 2011, č. j. 2 Afs 88/2010-70, či ze dne 5. 12. 2008, č. j. 2 Afs 97/2008-54). Vůbec neposuzoval, zda byly dány sociální či ekonomické důvody pro povolení posečkání.
8. Z popsanych důvodů žalobkyně navrhla, aby soud napadené rozhodnutí, jakož i rozhodnutí správního orgánu I. stupně, zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

9. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že § 156 odst. 1 daňového řádu je formulován obecně. Je proto nutné, aby žalobkyně žádost o posečkání daně upřesnila a doložila, jaká konkrétní újma by jí v důsledku splnění daňové povinnosti vznikla. Žalobkyně nikterak nespécifikovala, v čem konkrétně měla vážná újma spočívat. Ze žádosti nevyplývalo, že by k vážné újmě došlo právě v důsledku úhrady vyměřené odvodu, že by žalobkyně nebyla schopna pokračovat v podnikatelské činnosti ani to, že by nebyla schopna uhradit nedoplatek najednou. Aby mohla být žádost posouzena jako důvodná, musí být splnění podmínek uvedených v § 156 daňového řádu nejen tvrzeno, ale též prokázáno.

10. Postup správce daně není v rozporu se zásadami správy daní. Podle metodického pokynu Generálního finančního ředitelství právo na kladné rozhodnutí správce daně žadateli vznikne, pokud ve své žádosti o posečkání daně dostatečně konkrétně tvrdí a prokáže naplnění ekonomických a sociálních důvodů podle § 156 odst. 1 písm. a) až d) daňového řádu. Žalobkyně splnění zákonných podmínek neprokázala.
11. Navrhl proto, aby soud žalobu zamítl.

IV. Replika žalobkyně

12. Žalobkyně v replice k vyjádření žalovaného doplnila, že o posečkání bylo požádáno v souladu s § 156 daňového řádu. Toto ustanovení nestanovuje žadateli další povinnosti, ani přesně nespecifikuje způsob, co má být dokládáno a prokazováno. Postup správních orgánů v posuzované věci představuje libovůli. Podklady o celkové ekonomické situaci žalobkyně byly předány správci daně v rámci daňové kontroly. Bylo mu známo, že žalobkyně má obstaven bankovní účet a nemá žádnou možnost uhradit požadovanou částku.

V. Posouzení věci soudem

13. Soud přezkoumal rozhodnutí žalovaného v mezích uplatněných žalobních bodů. Ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (*ex offio*), a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí žalovaného.
14. O žalobě soud rozhodl bez nařízení jednání v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“).
15. Dospěl k závěru, že **žaloba není důvodná**.
16. Podle § 156 odst. 1 daňového řádu může správce daně na žádost daňového subjektu nebo z moci úřední povolit posečkání úhrady daně, popřípadě rozložení její úhrady na splátky,
 - pokud by neprodlená úhrada znamenala pro daňový subjekt vážnou újmu [písm. a)],
 - pokud by byla ohrožena výživa daňového subjektu nebo osob na jeho výživu odkázaných [písm. b)],
 - pokud by neprodlená úhrada vedla k zániku podnikání daňového subjektu, přičemž výnos z ukončení podnikání by byl pravděpodobně nižší než jím vytvořená daň v příštím zdaňovacím období [písm. c)],
 - není-li možné vybrat daň od daňového subjektu najednou [písm. d)], nebo
 - při důvodném očekávání částečného nebo úplného zániku povinnosti uhradit daň [písm. e)].
17. K institutu posečkání úhrady daně existuje bohatá judikatura správních soudů, z níž vyplývá, že institut posečkání úhrady daně, popřípadě rozložení její úhrady na splátky, je beneficiem ze strany státu, které je poskytováno v případě splnění zákonem stanovených podmínek (srov. např. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 20. 9. 2016, č. j. 11 Af 32/2013-79, nebo rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2015, č. j. 3 Afs 74/2014-29, ze dne 3. 7. 2013, č. j. 1 Afs 15/2013-34, ze dne 12. 8. 2015, č. j. 3 Afs 94/2015-

62, ze dne 12. 8. 2015, č. j. 3 Afs 94/2015-62, ze dne 3. 9. 2015, č. j. 9 Afs 310/2014-36 a další).

18. Při rozhodování o žádosti o povolení posečkáni úhrady daně je správce daně vázán návrhem daňového subjektu. Ten je povinen tvrdit ve své žádosti relevantní důvody pro posečkáni a současně ke svým tvrzením předložit důkazní prostředky. Je to právě daňový subjekt, který nese riziko, že pokud nedoloží svá tvrzení uvedená v žádosti, bude správce daně nucen žádost zamítnout (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2015, č. j. 3 Afs 74/2014-29).
19. Správce daně při posuzování žádosti vychází především z tvrzení a důkazních prostředků obsažených v žádosti. Nepochybně může vzít v úvahu i skutečnosti zřejmé z daňového spisu žadatele. Není však povinen je vyhledávat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 8. 2015, č. j. 3 Afs 94/2015-62). Tím by správce daně vystupoval jako analytik daňového spisu žadatele a jen na základě skutečností zjištěných ze správního spisu by usuzoval, zda je žádost důvodná. Pro žadatele tedy platí i v řízení o posečkáni úhrady daně povinnost prokázat svá tvrzení podle § 92 odst. 3 daňového řádu (srov. výše citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 3 Afs 74/2014-29). V případě rozhodování o posečkáni úhrady daně nespočívá na správních orgánech břemeno vyhledávat důkazy a důvody. Odlišný postup správce daně by byl na místě pouze tehdy, pokud by žadatel v žádosti alespoň odkázal na konkrétní skutečnosti zřejmé z daňového spisu. Má-li však správce daně i po zohlednění obsahu spisu pochybnosti o údajích, které mu žadatel poskytl, či má za to, že důvody žádosti nebyly prokazatelně doloženy, není povinen žadateli sdělit, že neunesl důkazní břemeno, příp. jej vyrozumět o tom, jaké důkazní prostředky by měl ke své žádosti předložit. Využití možnosti požádat o beneficium při úhradě daně je výhradně v dispozici daňového subjektu a je tudíž plně na něm, aby svoji žádost komplexně zdůvodnil a předložil k uvedeným důvodům nezbytné důkazní prostředky.
20. Ze správního spisu vyplývá, že žalobkyně požádala o posečkáni daně dne 13. 9. 2017. V žádosti uvedla, že není schopna uhradit vyměřený odvod, neboť veškerý její majetek je zatížen zástavním právem správce daně a žalobkyni je znemožněno s ním nakládat. Nemůže disponovat s bankovním účtem a její činnost je zastavena. Dodala, že z vlastního šetření správce daně je zřejmé, že úhrada znamená pro žalobkyni vážnou újmu či je přímo nemožná. Žalobkyně není schopna uhradit najednou celý vyměřený odvod, a to ani v případě prodeje majetku, který by pro ni znamenal zánik, přičemž výnos z tohoto majetku by byl jednoznačně nižší než žalobkyni vytvořená daň v příštím zdaňovacím období (č. l. 9 správního spisu). Ke své žádosti nepřipojila žádné dokumenty (přílohy), které by tvrzení uváděná v žádosti prokazovaly.
21. Jak soud uvedl výše, správce daně je při rozhodování o žádosti o posečkáni vázán návrhem daňového subjektu. Ten je povinen tvrdit ve své žádosti relevantní důvody pro posečkáni a současně ke svým tvrzením předložit relevantní důkazní prostředky. Důkazní povinnost zde leží na žadateli, který se beneficia při úhradě daně domáhá.
22. Soud se ztotožňuje se žalovaným, že žalobkyně tvrzené skutečnosti uvedené v žádosti nijak neprokázala. Blíže nespecifikovala, v čem konkrétně s ohledem na její aktuální ekonomickou situaci spatřuje vážnou újmu, ani to, že není schopna uhradit celý vyměřený odvod najednou. Rovněž tvrzení žalobkyně, že prodej majetku by pro ni znamenal zánik, zůstal pouze v obecné rovině a nebyl podpořen žádnými důkazy. Žalobkyně tedy obecně

důvody své žádosti nepodpořila žádným konkrétním důkazním prostředkem, ani neodkázala na příslušnou část jiného spisu, který by měl správce daně k dispozici. Nemohla proto očekávat, že bude s žádostí o posečkání úspěšná.

23. Ani sama skutečnost, že odvod tvoří 25 milionů Kč, není důvodem pro povolení posečkání, neboť vždy je nezbytné poměřovat dlužnou daň s aktuální ekonomickou situací žalobkyně. Ta však v řízení nebyla prokázána, proto finanční orgány nemohly úvahu o závažnosti dopadů do podnikání žalobkyně spolehlivě učinit.
24. Lze tak uzavřít, že pokud žalobkyně neunesla své důkazní břemeno, správce daně ani žalovaný neměli povinnost jí tuto skutečnost sdělit, ani ji poučovat, jaké důkazní prostředky by přispěly k doložení tvrzení obsažených v žádosti o posečkání (srov. § 92 odst. 4 daňového řádu). Navíc v případě zamítnutí žádosti o posečkání žalobkyni nic nebrání v tom, aby znovu správce daně o posečkání úhrady daně požádala a k této žádosti již nezbytné důkazní prostředky připojila (viz rozsudek č. j. 3 Afs 74/2014-29). Soud tak ve shodě se žalovaným konstatuje, že žalobkyně své důkazní břemeno neunesla a neprokázala důvody pro povolení posečkání.
25. Podstatným je v dané věci rovněž fakt, že správce daně dne 28. 11. 2016 vydal zajišťovací příkazy, jimiž žalobkyni uložil, aby do tří pracovních dnů zajistila úhradu vyměřených odvodů za porušení rozpočtové kázně. Přistoupil-li správce daně k vydání zajišťovacích příkazů, nepochybně měl důvodné obavy, že vyměřené odvody nebudou žalobkyní uhrazeny. Za dané situace by se tak jako nelogický jevil postup správce daně, který by po vydání zajišťovacích příkazů žalobkyni povolil posečkání a rozhodl by o odložení úhrady vyměřené daně.

Soud je přesvědčen, že postup správních orgánů nebyl v rozporu se žalobkyní uváděnými rozsudky Nejvyššího správního soud ze dne 22. 4. 2011, č. j. 2 Afs 88/2010-70, a ze dne 5. 12. 2008, č. j. 2 Afs 97/2008-54, ani s Metodickým pokynem Generálního finančního ředitelství k posečkání ze dne 8. 4. 2016, č. j. 11213/15/7100-40126-011550. Jak správně upozorňoval žalovaný ve vyjádření k žalobě, již z citace uváděné žalobkyní v žalobě je zřejmé, že žadatel o posečkání úhrady daně musí naplnění ekonomických a sociálních důvodů pro kladné rozhodnutí ve smyslu § 156 odst. 1 písm. a) až d) daňového řádu nejen tvrdit, ale též prokázat. Tomu žalobkyně v daném případě nedostála.
26. Námitka nesprávného posouzení naplnění podmínek pro povolení posečkání proto není důvodná.

VI. Závěr a náklady řízení

27. Soud tak na základě všech výše uvedených skutečností neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
28. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně ve věci úspěch neměla (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 26. března 2020

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu